

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

az NKA 2017. évi

pályázatán elnyert könyvkiadási támogatás felhasználásáról

sz.: 203137/335

Intézményünk, a Magyar Nemzeti Múzeum Semmelweis Orvostörténeti Múzeuma, Könyvtára és Adattára (továbbiakban: SOMKA) *Medicina illuminata. Felvilágosodás kori orvosi szöveggyűjtemény II.rész, a 18. század* címmel olyan kötet kiadására nyújtotta be pályázatát, amelynek segítségével az olvasó a 18. századi orvoslásról, egészségügyről kaphat átfogó képet.

A tervezett kiadványnak, sorozatunk első és második darabjához, a *Medicina renata*-hoz (2009), illetve a *Medicina illuminata I*-hez (2015) hasonlóan hármasként volt: részben - hiánypótló munkaként - eddig magyarul hozzáférhetetlen forrásokat kívánt közzétenni, másrészt az adott kor gyógyításával és orvosi gondolkodásával szeretne volna megismertetni a magyar olvasóközönséget, harmadrészt pedig a felsőfokú művelődéstörténeti, orvostörténeti oktatás számára kívánt „olvasókönyvet” (readert) összeállítani. Kötetünk szerkesztésekor a három cél harmonizálására kellett törekednünk.

A kötet szövege négy fejezetre oszlik: az első a kor orvostudományával, a második a kor egészségügyével, a harmadik gyógyító gyakorlatával, a negyedik pedig gyógyszerészetével foglalkozik. A fejezetek mindegyike 10-11 (összesen 42) szövegből áll. Minden szöveget a szerzőről és a műről szóló bevezetővel, magyarázó jegyzetekkel és bibliográfiai adatokkal láttunk el. A kötetet a kor orvoslását bemutató előszó, irodalomjegyzék vezeti be, és névmutató zárja.

Az egyes szövegek válogatásánál részben arra törekedtünk, hogy a kor legfontosabb, legjellemzőbb orvosi vonatkozású szerzői és szövegei szerepeljenek kötetünkben, vagyis szöveggyűjteményünk reprezentatív legyen, részben pedig arra, hogy lehetőleg sokszínű, több szempontú képet adjunk a korról, s emellett a szövegek önmagukban is érdekesnek, szórakoztatónak bizonyuljanak.

Az előszót Prof. Dr. Balázs Péter írta, a jegyzeteket, a bevezetőket írta, és a szövegeket válogatta, szerkesztette és nagyrészt fordította Dr. Magyar László András (a SOMKA igazgató-helyettese, műfordító, orvostörténész). Szerkesztőnk Hradetzky Moni, művészeti szerkesztőnk pedig Orgoványi Gábor festőművész, grafikus volt. A kötetet számos korabeli, 18. századi metszetes fekete-fehér ábra illusztrálja. (A képek és a szövegek forrásai 95 %-ban könyvtárunkban találhatóak.)

A pályázat megvalósításának határideje 2018. június 30. volt.

Munkánk négy szakaszban zajlott:

Az első szakaszban (2017 szeptember – 2017 október) elkészítettük a kötet tervét, s kiválogattuk a lefordítandó szövegeket, kijelöltük a tanulmányok, bevezetők íróit, a szövegek fordítóit, egyeztettük a szövegválogatás, szövegmagyarázat, fordítás elveit.

A második szakaszban (2017 november – 2017 december) a fordítói munka folyt, amelyet folyamatosan koordinálnunk kellett. Ebben a szakaszban készült el a bevezető tanulmány szövege is, és a képek válogatására, fotózására, feliratozására is ekkor került sor.

A harmadik szakaszban (2018. január - 2015. március) a fordítások szövegét egységesítettük terminológiai, formai és stílári szempontból, bevezetőket és magyarázatokat írtunk hozzájuk, elkészítettük a szöveg névmutatóját, az irodalomjegyzéket és az előszót. Legutoljára a kész szöveget szerkesztőnk véglegesítette.

A negyedik szakaszban (2018. április – 2018. májusa kész kötetet átadtuk a művészeti (layout) szerkesztőnek, aki tördelte, művésziileg megformálta a szövegtükröt, beillesztette a képeket, kialakította a szövegbeosztást, címlapokat, fedéltervet készített, vagyis kialakította a könyv végső formáját. Vele szintén folyamatos és többszörös egyeztetésre volt szükség. A kötetet – többszöri korrektúra után – május végén, PDF formátumban adtuk át a nyomdának, ahol a nyomtatás és kötetés munkáit végezték el. Így könyvünk a határidő lejárta előtt megjelenhetett.

Reméljük, hogy beszámolónkhoz mellékelt kiadványunk mind saját tervezett céljainknak, mind a pályázatot kiíró NKA elvárásainak megfelel, és nemcsak az orvostörténészek, hanem minden, a művelődéstörténet, filozófiatörténet, életmódtörténet iránt érdeklődő olvasó tetszését is elnyeri majd, és emellett a felsőfokú oktatásban – mind az orvosi egyetemen, mind a bölcsészeti karokon – hasznos segédletül szolgál a hallgatók és oktatók számára.

Támogatásukat ez úton is, hálásan köszönjük.

Bp., 2018. június 25.

(Dr. Magyar László András)
a kötet szerkesztője

Mellékelve: a megjelent kötet 1 példánya